

B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2023 (NEW COURSE)
Accounting - 5(Elective)

Time: 2:30 Hours**Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેની માહિતીમાંથી શ્રી AK ના ચોપડે વર્ષ 2023 માટે 12% કેન્દ્ર સરકારનું બોન્ડ એકાઉન્ટ તૈયાર કરો. (૨૦)

A) 1.1.2023 ના રોજ ઓપનિંગ બેલેન્સ:

બોન્ડની દાર્શનિક કિંમત રૂ.1,87,500

બોન્ડની કિંમત રૂ.1,80,000

B) વ્યાજની ચુકવણીની તારીખો: 31મી માર્ચ અને 30મી સપ્ટેમ્બર.

C) ખરીદી અને વેચાણના દરેક વ્યવહાર પર દલાલીની ગણતરી 1% ના દરે કરવામાં આવે છે.

D) વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો:

તારીખ	દા. કિં. રૂ.	ભાવ રૂ.	નોંધ
01/04/2023	1,00,000	99	વ્યાજ સહિત ખરીદી
31/05/2023	75,000	101	વ્યાજ સહિત વેચાણ
01/06/2023	50,000	96	વ્યાજ બાદ વેચાણ
30/11/2023	25,000	98	વ્યાજ સહિત ખરીદી

આખર રોકાણના મૂલ્યની ગણતરી "LIFO" પદ્ધતિ મુજબ કરવાની છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ 01/01/2023 ના રોજ શ્રી બજરંગ પાસે ચોક્કસ ફેસ વેલ્યુના 12% ડિબેન્ચર્સ હતા, જેની ચોપડે કિંમત તેની દા. કિં. કરતા 20% વધુ છે. તમામ વ્યવહારો પર દલાલીની ગણતરી 1% લેખે થાય છે. રોકાણ પરના વ્યાજની ગણતરી 30 મી જુન અને 31મી ડિસેમ્બરે કરવામાં આવે છે અને અનુક્રમે 8મી જુલાઈ અને 8મી જાન્યુઆરીએ ચૂકવવામાં આવે છે.

⇒ 31/12/2023 ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો થયા.

તારીખ	દા. કિં. રૂ.	ભાવ રૂ.	નોંધ
01/03/2023	20,000	110	વ્યાજ બાદ વેચાણ (શરૂ બાકીમાંથી)
01/06/2023	30,000	90	વ્યાજ સહિત ખરીદી
30/09/2023	50,000	105	વ્યાજ સહિત વેચાણ (શરૂ બાકીમાંથી)
01/12/2023	20,000	120	વ્યાજ બાદ વેચાણ (01/06/2023 ની ખરીદીમાંથી)

⇒ વર્ષના અંતે, રોકાણના આખર સ્ટોકમાં રૂ.10,000 ની દા. કિં. ના ડિબેન્ચર્સ જે ઓપનિંગ બેલેન્સમાંથી હતા તેનો પણ સમાવેશ થાય છે.

તા.31/12/2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે શ્રી બજરંગના ચોપડામાં 12% ડિબેન્ચર્સ ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ ચેતને રેગ્યુલર એકાઉન્ટ બુક તૈયાર કરી નથી. તેણે વેચાણ પર 25% ના નફા પર માલ વેચ્યો. નીચેની માહિતીમાંથી (૨૦) તમારે 31/03/2023 ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટેના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો:

વિગતો	01/04/2022 ના રોજ રૂ.	31/03/2023 ના રોજ રૂ.
બેંકમાં રોકડ	(ઓવરડ્રાફ્ટ) 5,000	(ઉધાર) 3,000
હાથ પર રોકડ	1,000	1,000
સ્ટોક	28,000	?
લેણદારો	4,000	9,000
દેવાદાર	10,000	35,000
ફર્નિચર	10,000	?

બેંક પાસબુક નીચેની માહિતી દર્શાવે છે:

- ⇒ લેણદારોને ચૂકવણી રૂ.70,000; વેપાર ખર્ચની ચૂકવણી રૂ.2,000; દેવાદારો પાસેથી વસુલાત રૂ.75,000; ફર્નિચરની ખરીદી 01/10/2022 ના રોજ રૂ.5,000; બેંકમાં જમા કરેલ રોકડ રૂ.10,000.
- ⇒ તે હંમેશા હાથ પર રૂ.1,000 રોકડ રાખી અને વધારાની રકમ બેંકમાં જમા કરે છે. તેણે લેણદારોને રૂ.2,000 અને પગાર રૂ.4,000 રોકડા ચૂકવેલ છે. તેમનો અંગત રોકડ ઉપાડ રૂ.8,000 છે.
- ⇒ ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% ના દરે ધસારો ગણો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શ્રી વિવેક તમને નીચે દર્શાવેલ માહિતી આપે છે:

વિગતો	01/04/2022 ના રોજ રૂ.	31/03/2023 ના રોજ રૂ.
બેંકમાં રોકડ	5,600	?
હાથ પર રોકડ	310	190
સ્ટોક	25,400	18,200
માલ માટે લેણદારો	16,400	21,600
ખર્ચ માટે લેણદારો	4,200	2,400
દેવાદાર	19,100	26,700
ફર્નિચર	5,000	7,000

અન્ય માહિતી:

	રૂ.		રૂ.
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	35,000	ઉધાર ખરીદીઓ	36,000
દેવાદારોને આપવામાં આવેલ વટાવ	800	લેણદારોને ચૂકવેલ રોકડ	30,500
ઘાલખાધ	1,600	લેણદારો પાસેથી મળેલ વટાવ	300
ઉધાર વેચાણ	45,000	ખર્ચાઓ	12,500
રોકડ વેચાણ	15,000	ઉપાડ	9,000

ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% ના દરે ધસારો ગણવામાં આવે છે. 01/10/2022 ના રોજ વધારાનું ફર્નિચર ખરીદવામાં આવેલ છે. વર્ષ 2022-2023 માટે શ્રી વિવેકના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૩ આશા હોટેલ 50 સિંગલ રૂમ સાથે નાના હિલ સ્ટેશનમાં ચલાવવામાં આવી રહી છે. આ હોટેલ એક વર્ષમાં છ ઓફ-સિઝનના મહિનાઓ દરમિયાન રાહત દર ઓફર કરે છે. આ સમયગાળા દરમિયાન, સંપૂર્ણ રૂમના ભાડાનો અડધો ચાર્જ લેવામાં આવે છે. મેનેજમેન્ટના નફાના માર્જિનને રૂમના ભાડાના 20% પર લક્ષિત કરવામાં આવે છે. 31મી માર્ચ, 2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેના ખર્ચના અંદાજો અને અન્ય વિગતો નીચે મુજબ છે. (ધારો કે એક મહિનો 30 દિવસનો છે.)

A. સિઝન દરમિયાન વસવાટ 80% છે, જ્યારે ઓફ સિઝનમાં તે માત્ર 40% છે.

B. ખર્ચાઓ:

	રૂ.		રૂ.
સ્ટાફનો પગાર (રૂમ એટેન્ડન્ટસ સિવાય)	2,75,000	આંતરીક સુશોભન અને ટેપેસ્ટ્રી	87,500
મકાનનું સમારકામ	1,30,500	પરચુરણ ખર્ચ	95,400
લોન્ડ્રી અને લિનન	40,000		

C. સીધી લીટીના ધોરણે મકાન પર 5% અને ફર્નિચર અને સાધનો પર 15% ના દરે વાર્ષિક ધસારો ગણવામાં આવે છે.

D. રૂમ એટેન્ડન્ટને રૂ.5 રૂમ-દિવસ દીઠ એક મહિનામાં રૂમના વસવાટના આધારે ચૂકવવામાં આવે છે.

E. શિયાળાના ચાર મહિના સિવાય માસિક લાઈટિંગ શુલ્ક રૂ.120 પ્રતિ રૂમ, જ્યારે શિયાળામાં તે રૂ.30 પ્રતિ રૂમ છે અને આ કિંમત મહિના દરમિયાન માટેના સંપૂર્ણ વસવાટના આધારે છે

F. હોટેલમાં કુલ રોકાણ રૂ.100 લાખ જેમાંથી રૂ.80 લાખ મકાનોને સંબંધિત છે અને બાકીની રકમ ફર્નિચર અને સાધનો માટેની છે.

તમો સીઝન અને ઓફ-સીઝન મહિનાઓ બંને દરમિયાન પ્રતિ દિવસ વસુલવાપાત્ર રૂમભાડું જણાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ નીચેની માહિતી પરથી, રૂમદીઠ વસૂલવામાં આવતા ભાડાની ગણતરી કરો, જેથી વ્યાજ સિવાયના અન્ય ખર્ચ પર 25% નફો કમાઈ શકાય.

A. સ્ટાફ પગાર: રૂ.80,000 પ્રતિ વર્ષ.

B. રૂમ એટેન્ડન્ટનો પગાર: રૂ.2 પ્રતિ દિવસ. એક રૂમ માટે એક રૂમ એટેન્ડન્ટ છે. જ્યારે રૂમમાં વસવાટ હોય ત્યારે જ પગાર ચૂકવવામાં આવે છે.

C. લાઈટિંગ, હીટિંગ અને પાવર: એક રૂમ માટે સામાન્ય લાઈટિંગ ખર્ચ, જો તે આખા મહિના માટે રોકાયેલ હોય તો રૂ.50. પાવરનો ઉપયોગ શિયાળામાં જ થાય છે અને દર મહિને સામાન્ય ચાર્જ, જો રૂમ માટે રોકાયેલ હોય તો રૂ.20.

D. અન્ય ખર્ચ:

મકાનનું સમારકામ રૂ.10,000 વાર્ષિક

લિનન વગેરે રૂ.4,800 વાર્ષિક

પરચુરણ ખર્ચ રૂ.6,600 વાર્ષિક

E. આંતરીક સુશોભન અને ફર્નિશિંગ રૂ.10,000 વાર્ષિક

F. મકાનની કિંમત રૂ.4,00,000 છે, તેના પર 5% લેખે ધસારો અને સાધનો પર 10% ધસારો ગણવો.

G. તેના કુલ રૂ.5,00,000 ના રોકાણ પર 5% વ્યાજ વસૂલવામાં આવી શકે છે. જે મકાન અને સાધનો પર કરેલ છે.

H. હોટેલમાં 100 રૂમ છે અને 80% રૂમ સામાન્ય રીતે ઉનાળામાં અને 30% રૂમ શિયાળામાં રોકાયેલ હોય છે.

ઉનાળા અને શિયાળાનો સમયગાળો છ મહિનાનો હોય છે તેમ ધારો તેમજ મહિનામાં સામાન્ય દિવસો 30 ધારવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન.૪ વર્ષ 2022 માટે ચોખ્ખો નફો રૂ.11,00,000 અને વર્ષ 2023 માટે રૂ.15,00,000. હક/રાઇટ પહેલાના બાકી રહેલા (૧૫) શેરની સંખ્યા 5,00,000 શેર છે.દરેક પાંચ શેરદીઠ એક નવા હકનો શેર રૂ.15 ના ભાવે બહાર પાડેલ. હક્કના શેરના અધિકારોનો ઉપયોગ કરવાની છેલ્લી તા.01/03/2023 છે.

⇒ તા.01/03/2023 ના રોજ હક શેરના અધિકારોનો ઉપયોગ કરતા પહેલા એક ઇક્વિટી શેરની વાજબી કિંમત રૂ.21 હતી.

⇒ વર્ષ 2023 માટે મૂળભૂત EPS (શેરદીઠ કમાણી) અને વર્ષ 2022 માટે સમાયોજિત EPS ની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ નીચેની માહિતી પરથી મૂળભૂત EPS અને મંદ (Diluted) EPS શોધો:

⇒ ચાલુ વર્ષ માટે ચોખ્ખો નફો રૂ.1,00,00,000

⇒ બાકી ઇક્વિટી શેરની સંખ્યા 50,00,000

⇒ 12% કન્વર્ટીબલ ડિબેન્ચર દરેક રૂ.100=1,00,000. દરેક ડિબેન્ચર 10 ઇક્વિટી શેરમાં કન્વર્ટીબલ છે.

⇒ ચાલુ વર્ષ માટે વ્યાજ ખર્ચ રૂ.12,00,000

⇒ વ્યાજ ખર્ચ સંબંધિત કર (30%) રૂ. 3,60,000

ENGLISH VERSION

Q.1 From the following information prepare 12% Central Government's Bond Account for the year 2023 in the books of Shri AK. (20)

a) Opening balance as on 1-1-2023:

Face value of bond Rs. 1,87,500

Cost price of bond Rs. 1,80,000

b) Dates of payment of interest: 31st March and 30th September.

c) Brokerage is calculated at the rate of 1% on each transaction of purchase and sale.

d) Transactions during the year:

Date	F. V. Rs.	Price Rs.	Note
1-4-2023	1,00,000	99	Cum-interest purchase
31-5-2023	75,000	101	Cum-interest sale
1-6-2023	50,000	96	Ex-interest sale
30-11-2023	25,000	98	Cum-interest purchase

⇒ Valuing of closing balance of investment is to be calculated as per "LIFO" method.

OR

Q.1 On 1-1-2023 Shree Bajrang had 12% debentures of certain face value, the book value of which is 20% more than its face value. Brokerage is calculated at 1% on all transactions. Interest on investment is calculated on the balance on 30th June and 31st December and is paid on 8th July and 8th January respectively.

⇒ Following transactions took place during the year ended 31-12-2023.

Date	F.V. Rs.	Price Rs.	Remarks
1-3-2023	20,000	110	Ex-interest sale (from the opening balance)
1-6-2023	30,000	90	Cum-interest purchase
30-9-2023	50,000	105	Cum-interest sale (from the opening balance)
1-12-2023	20,000	120	Ex-interest sale (from the purchase of 1-6-23)

⇒ At the end of the year, the closing stock of investments includes also the debentures of face value of Rs. 10,000 which was from the opening balance.

⇒ Prepare 12% Debentures A/c in the books of Shree Bajrang for the year ending on 31-12-23.

- Q.2 Chetan has not maintained regular account books. He sold goods at a profit of 25% on sales. From the following information, you are required to prepare final account for the year ended 31.3.2023: (20)

Particulars	As on 1.4.2022 Rs.	As on 31.3.2023 Rs.
Cash at Bank	(B.O.D) 5,000	(Debit) 3,000
Cash on Hand	1,000	1,000
Stock	28,000	?
Creditors	4,000	9,000
Debtors	10,000	35,000
Furniture	10,000	?

⇒ Bank pass book reveals the following information:

- ⇒ Payment to creditors Rs. 70,000; payment of trade expenses Rs. 2,000; collection from debtors Rs. 75,000; purchase of furniture Rs. 5,000 on 1.10.2022; cash deposited in bank Rs. 10,000.
- ⇒ He always maintained Rs. 1,000 in cash and excess amount deposited in bank. He paid to creditors Rs. 2,000 and salaries Rs. 4,000 in cash. His personal withdrawal in cash Rs. 8,000.
- ⇒ Charge the depreciation on furniture at the rate 10% p.a.

OR

- Q.2 Mr. Vivek gives you the under mentioned information:

Particulars	As on 1.4.22 Rs.	As on 31.3.2023 Rs.
Cash at Bank	5,600	?
Cash on Hand	310	190
Stock	25,400	18,200
Creditors for Goods	16,400	21,600
Creditors for Expenses	4,200	2,400
Debtors	19,100	26,700
Furniture	5,000	7,000

⇒ Other information:

	Rs.
Cash received from debtors	35,000
Discount allowed to debtors	800
Bad debts written off	1,600
Credit sales	45,000
Cash sales	15,000
Credit purchases	36,000
Cash paid to creditors	30,500
Discount received from creditors	300
Expenses	12,500
Drawings	9,000

- ⇒ Depreciation on furniture is to be charged at 10% p.a. Additional furniture is purchased on 1.10.22. Prepare annual accounts of Mr. Vivek for the year 2022-2023.

- Q.3 Aasha Hotel is being run in a small hill station with 50 single rooms. This hotel offers concessional rates during six-off season months in a year. During this period, half of the full-room rent is charged. The management's profit margin is targeted at 20% of the room rent. The following are the cost estimates and other details for the year ending 31st March, 2023 (assume a month to be of 30 days). (15)

- a) Occupancy during the season is 80%, while in the off season it is 40% only.
- b) Expenses:

	Rs.
Staff salary (excluding room attendants)	2,75,000
Repairs to building	1,30,500
Laundry and linen	40,000
Interior and tapestry	87,500
Sundry expenses	95,400

- c) Annual depreciation is to be provided for on buildings at 5% and on furniture and equipment at 15% on straight line basis.
- d) Room attendants are paid Rs. 5 per room-day on the basis of occupancy of the rooms in a month.

- e) Monthly lighting charges are Rs. 120 per room, except in four months of winter when it is Rs. 30 per room and this cost is on the basis of full occupancy for a month and
- f) Total investments in the hotel are Rs. 100 lakhs of which Rs. 80 lakhs relate to buildings and balance for furniture and equipments.

You are requested to work out the room rent chargeable per day both during the season and the off-season months.

OR

Q.3 From the following information, calculate the rent to be charged per room, so as to earn 25% profit on cost other than interest.

- a) Staff salaries: Rs. 80,000 per annum.
- b) Room attendant's salary: Rs. 2 per day. There is one room attendant for one room. The salary is paid only when the room is occupied.
- c) Lighting, heating and power: The normal lighting expenses for a room, if it is occupied for the whole month is Rs. 50. Power is used only in winter and normal charge per month, if occupied for a room is Rs. 20.
- d) Other Expenses:

Repairs to building	Rs. 10,000 per annum
Linen etc.	Rs. 4,800 per annum
Sundry expenses	Rs. 6,600 per annum
- e) Interior decoration and furnishing Rs. 10,000 annually.
- f) Cost of building Rs. 4,00,000, rate of depreciation on it 5%, and on equipments 10%.
- g) Interest at 5% may be charged on its total investment of Rs. 5,00,000 on the building and equipment.
- h) There are 100 rooms in the hotel and 80% of the rooms are normally occupied in summer and 30% of the rooms are busy in winter.

You may assume that the period of summer and winter is six months each. Normal days in a month may be assumed to be 30.

Q.4 Net profit for the year 2022 is Rs. 11,00,000 and for the year 2023 is Rs. 15,00,000. Number of shares outstanding prior to right are 5,00,000 shares. (15)

Right issue of one new share for each five outstanding at right issue price of Rs. 15.

- ⇒ Last date to exercise rights is 01-03-2023.
- ⇒ Fair value of one equity share immediately prior to exercise of rights on 01-03-2023 is Rs. 21.
- ⇒ Compute basic EPS for the year 2023 and adjusted EPS for the year 2022.

OR

Q.4 From the following information find out basic EPS and Diluted EPS:

- ⇒ Net profit for the current year Rs. 1,00,00,000
- ⇒ Number of equity shares outstanding 50,00,000
- ⇒ Number of 12% convertible debentures of Rs. 100 each = 1,00,000. Each debenture is convertible into 10 equity shares.
- ⇒ Interest expense for the current year Rs. 12,00,000
- ⇒ Tax relating to interest expense (30%) Rs. 3,60,000
